

Uddannelses- og Forskningsministeriet
Styrelsen for forskning og innovation
Bredgade 40
1260 København K
Att.: Inger Schow

Fremsendt pr. e-mail til fi@fi.dk og insec@fi.dk

Høringssvar vedr. udkast til dansk køreplan for Det Europæiske Forskningsrum 2016-2020

Den 29. april 2016
Sag.nr. -
Dok.nr.
ks/ka

Akademikerne har via Specialudvalget for Forskning modtaget udkast til dansk køreplan for Det Europæiske Forskningsrum i høring og vil gerne bidrage med følgende kommentarer og forslag:

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Et frit og åbent arbejdsmarked for forskere

Med en målsætning om, at der i 2020 skal være en optimal videncirkulation mellem forskningsinstitutioner og erhvervsliv, der blandt andet bygger på forskermobilitet mellem sektorerne, forekommer det, at overliggeren er lagt højt. Der er stadig langt til et mål om, at forskermobilitet mellem den offentlige og den private sektor er en helt naturligt ting – og særligt er det svært at rekruttere forskere fra det private erhvervsliv til universiteterne. Der er brug for et stærkere personbåret samarbejde mellem universiteter og virksomheder, som igen kan bane vejen for øget mobilitet.

Nørre Voldgade 29, 3. sal
DK – 1358
København K.

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Akademikerne anbefaler, at der for at øge mobiliteten arbejdes for at sætte større fokus på at ansætte erhvervsforskere på universiteterne – eventuelt i deltidsstillinger, hvor forskeren kan dele sin tid mellem universitetet og virksomhed. I dag er det svært at skifte karrierespor fra en virksomhed til et universitet, også selv om det kun er for en begrænset periode. Det er en hindring for at udbygge samarbejdet mellem universiteter og virksomheder. Hvis vi får skabt større mobilitet, vil der også være mulighed for at få nye kompetencer på universiteterne – ikke mindst vedrørende innovation og erhvervssamarbejde. Det vil give mulighed for at udføre mere erhvervsrettet forskning og tilbyde de studerende en forskningsbaseret uddannelse med et klarere erhvervsfokus.

Ligestilling mellem kønnene

Som det fremgår af udkastet til køreplan, er der næsten lige så mange kvinder som mænd, der tager en ph.d.-uddannelse, mens kvinderne alligevel kun udgør ca. en tredjedel af forskerne. Selv om der måske delvist er tale om et vist efterslæb, og at situationen med de nye store årgange forhåbentlig vil bedres, så er der alligevel grund til at forholde

sig til, at kvinderne i højere grad end mændene tenderer til at forlade forskningen, når ph.d.-afhandlingen er skrevet.

Akademikerne anbefaler, at der under tiltag og instrumenter sættes øget fokus på universiteternes indsats for at skabe klarere karriereveje, idet der er grund til at formode, at de usikre ansættelsesforhold i særlig grad påvirker kvinderne og tilskynder dem til at søge ansættelse uden for forskerverdenen. De mange midlertidige ansættelser på vejen mod en forskerkarriere skræmmer ofte kvinderne væk, så hvis vi ønsker, at de danske universiteter skal fastholde flere kvindelige talenter, så bør vi tilskynde universiteterne til i højere grad ansætte unge talenter i adjunktstillinger frem for i – ofte flere på hinanden følgende - postdoc-stillinger eller andre midlertidige stillinger.

Optimal cirkulation og overførsel af viden - B

Målsætningen om, at der fra 2022 og frem skal være uhindret adgang til 100 pct. af alle danske fagfællebedømte forskningsartikler fra danske forskningsinstitutioner, der er publiceret fra 2012 og frem, forekommer at være meget ambitiøs i betragtning af, at det pt. kun gælder for 18 pct. af artiklerne. Der er brug for et bredt spektrum af indsatser, hvis der skal ske en væsentlig forøgelse af antallet af artikler i Open Access.

Akademikerne anbefaler en række tiltag: For det første vil vi anbefale, at man på universiteterne analyserer de reelle årsager til, at potentialet for Open Access ikke udnyttes bedre – og sammen med forskerne lægger en strategi for, hvordan det bedst kan gøres. Eksempelvis er der måske andre personalegrupper på universiteterne, som er bedre til at varetage opgaven med at parallelpublicere, end forskerne selv er. For det andet vil vi anbefale, at der sker en bedre synkronisering af BFI-systemet og den nationale Open Access-strategi. Hvis vi vil øge forskerincitamentet for Open Access, så må det overvejes, hvordan BFI-systemet og vores Open Access-ambitioner kan spille bedre sammen. Endelig vil vi anbefale, at det gøres til en målsætning af få ændret lov om ophavsret, således at det indskrives i loven, at forskere har lov til at lægge deres artikler i Open Access – og hvilke betingelser, der skal gælde for det - uanset hvad der måtte være aftalt med tidsskrifterne.

Med venlig hilsen

Karen Skytte
D: 22495865
E: ks@ac.dk